

Ingrid Boros
Szilágyiné Dér Barbara
Uhrinyiné Hajdú Etelka

Methodische Hinweise und Stoffverteilungsplan zu

*Mein zweites Deutschbuch für die zweite Klasse der
Grundschule*

Lehrbuch

Előszó

Kedves Kollegák!

A nyelvoktatás kezdő szakaszában az eredményes, jó hangulatú tanórák elsősorban a tanár ötletességén, alapos előkészítő és szervezőmunkáján múlnak.

A kisgyermeknél tartós bevésésre csak akkor számíthatunk, ha minél több érzékszervük kapcsolódik be az ismeretszerzés folyamatába. Ízleljék meg például a gyümölcsöket, figyeljék meg a környezetük hangjait – óraketyegés, vízcsobogás *stb.* –, tapintsák meg az érdes és sima tárgyakat.

Sokat segíthet a szavak hatékony elsajátításában a bábok, a hangszerek, a labdák és a zsákokba rejtett mindennapi használati tárgyak játékos alkalmazása. A rajzos versikék is jó alkalmat adnak a különböző érzékszervek fejlesztésére.

Törekedjünk a *fokozatos idegen nyelvűségre* az utasítások kiadásakor, illetve barkácsolás közben. A jobb megértést segíti elő, ha a kifejezéseket arcjátékkal és kézmozdulatokkal kísérfjük. A kiejtés gyakorlása ne csak kórusban, hanem egyéneknél is történjen meg a rövidebb dialógusok használata során.

Állandó gyakorlással és ismétléssel tudjuk a megszerzett ismereteket ébren tartani és fejleszteni. A régi és új ismeretek összekapcsolását segíti elő a már ismert mondatmodellek átalakítása (szócserevel, bővítésekkel *stb.*). Bátran alkalmazzuk a páros és csoportmunka formákat is! A játékos versenyek és rejtvényfeladatok jól motiválják a tanulókat. Fontos a csoportmunkában elvégzett közös gyűjtőmunka, valamint a közösen elkészített plakát.

A mondókákat és verseket nagyon kedvelik a tanulók. A ritmus, a hangzás, a hozzájuk kapcsolódó mozdulatok, valamint a játékok felkeltik az érdeklődésüket. A különböző versikék (altatók, csitító-vigasztaló versek, táncoltatók, csipkelődők *stb.*) a mindennapi élethelyzeteket adják vissza. Alkalmazzuk a népi mondókákat, a kiszámolókat *stb.*, amelyek a régi emberek bölcsességét, megfigyeléseit tükrözik.

A gyerekek olyan versikéket is szívesen megtanulnak, amelyeknek az igazi tartalma csak később bontakozik ki, de tetszik nekik a ritmusuk, a játékuk.

Egy-egy mondókát, illetve dalt többször is felhasználhatunk, más-más készség fejlesztése céljából.

A bábuval, a labdával *stb.* megtanult párbeszédés játékok könnyebben elsajátíthatóvá teszik nemcsak magát a szöveget, hanem a hozzájuk kapcsolódó mozdulatot, a mögöttes tartalmat és a nevelési célt.

Ajánlott irodalom: Dr. Mészárosné Dr. Percze Gabriella: Német irodalmi szöveggyűjtemény (I–II.),
Pedellus kiadó, Debrecen

Év eleji ismétlés

A következő gyakorló feladatokkal segíthetjük a könnyebb elsajátítást, színesebbé és változatosabbá tehetjük az órákat.

Javaslat 1: A mondókák és a kiszámolók fontos szerepet játszanak a helyes kiejtés és hangsúlyozás fejlesztésében.

1. ritmizálás kopogással, tapssal kísérve
2. ütemes, lendületes verselés
3. beszédtechnika fejlesztése (lassú-gyors, halk-hangos)
4. rímzavak keresése, szópárok gyakorlása
5. szótagolás gyakorlása *stb.*

Javaslat 2: Célunk a vers megszerettetése, a tanulók szemléletének a formálása. A mondókákat, a versikéket és a dalokat többször is használhatjuk az óra folyamán, alkalmanként más-más készség fejlesztése céljából. Az óra elején az érdeklődés, a figyelem felkeltésére (motiváció) mondókázzunk. Az egyes óraegységek között lazításként is használhatjuk a memoritereket.

Javaslat 3: A szókincs megszilárdításához sokfajta játékot alkalmazhatunk.

- Rajzos tollbamondás
(a tanulók a diktálásnak megfelelően megrajzolják és kiszínezik a képeket)
- *Mi van a kendő alatt?*
A tárgyak gyűjtését, csoportosítását és megnevezését követően letakarjuk a tárgyakat. Emlékezetből dolgozzunk: Ki mennyit tud megnevezni, lerajzolni, ill. leírni a füzetébe?
- *Ich sehe was, was du nicht siehst.*
A tanteremben lévő tárgyakat leírás alapján kell felismerni. Adott jelre rá kell mutatni, ill. meg kell nevezni a megfelelő tárgyat.
- Lotto
- Bingo
- Szóláncjáték
- Betűsaláta
- Szókígyó
- Kakukktójáskeresés
- Keresztrejtvény
stb.

A táblára tett képek és az írásvetítőre helyezett árnyképek segítik az ismétlési szakaszt (*Drudel-jellegű feladatok*: a tárgyak egy-egy jellemző részletéből kell felismerni az egészet).

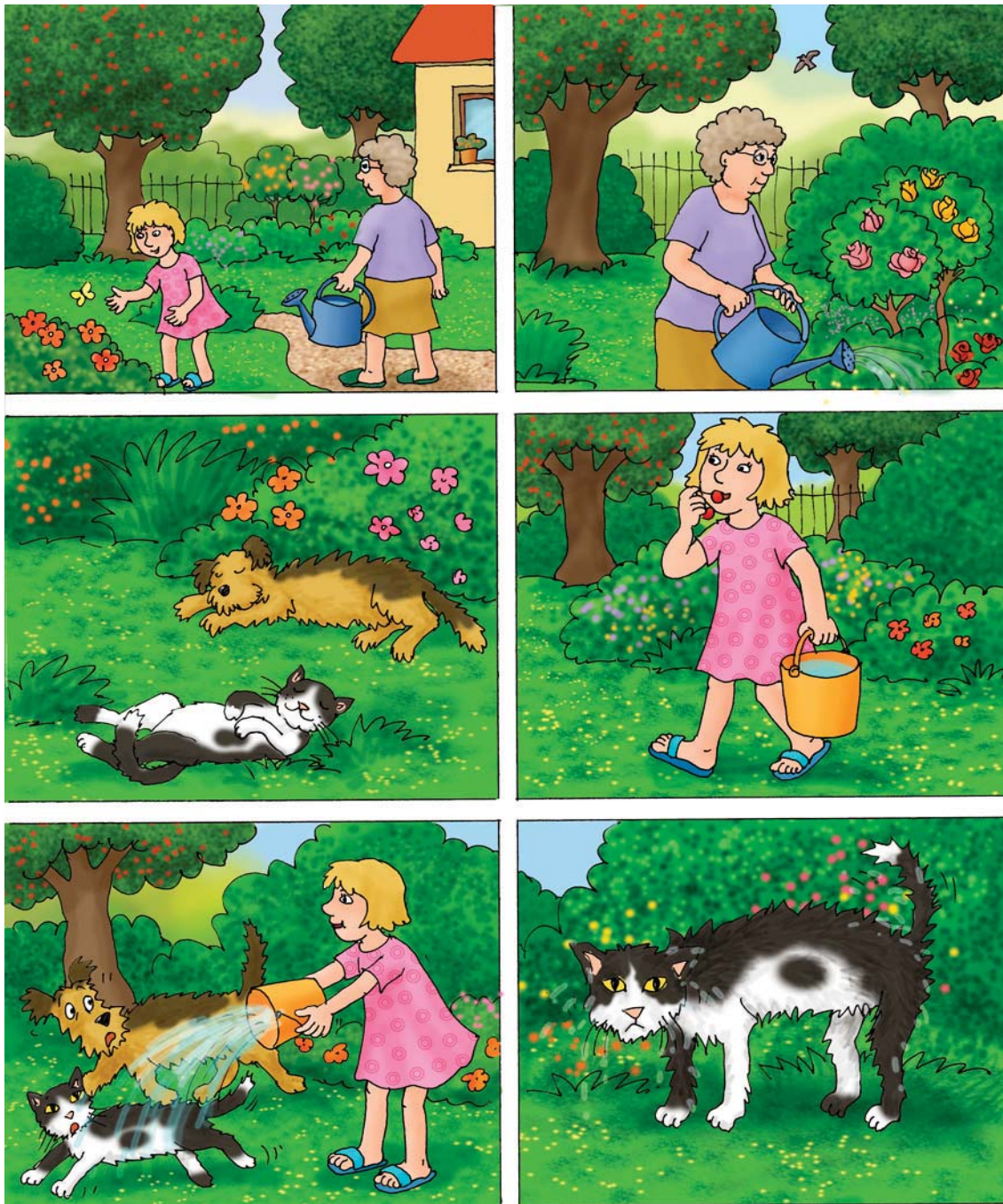
Javaslat 4: Kiemelten fontos a meglévő ismeretek ismétlése és ébrentartása. A mondatmodellek gyakorlása közben ügyeljünk a helyes kiejtésre és hangsúlyozásra. Alkalmazzunk páros és csoportmunkát. A játékos versenyfeladatok és rejtvények erősítik a régi és új ismeretek összekapcsolását, azok hatékonyabb elmélyítését. A kezdő szakasz a nyelvoktatásban fontos állomás, csak a gyakori ismétléssel és dramatizálással rögzített szavak és kifejezések válnak az aktív szókincs részévé.

Kedvenc mesék, mondókák, dalok felidézése a rajzos ábécé alapján.
Szókincs felelevenítése. Szavak csoportosítása és másolása

Reime, Verse, Lieder – az első osztályban tanult memoriterek felidézése.

Képregények alapján dramatikus játékok felelevenítése.

Az alábbi képregény újabb ötletet kínál: *Im Garten*

(Grafika: Bódi Kati)

Szógyűjtés, névelőgyakorlás, mondatalkotás.

Saját rajzos ábécé elkészítése a füzetbe *Meine Lieblingswörter* vagy *Mein Lieblings-ABC* címmel

A tanult betűk gyakorlása.

Az ábécé betűinek (26 db) tudatosítása, rögzítése tréfás betűformákkal, a szótárazás előkészítése.
Szavak keresése a tankönyv végén lévő szószedetből.

A rövidítések megbeszélése, gyakori betűk (*k, m, s, z*) megfigyelése, szókincsbővítés, több jelentésű szavak kigyűjtése, egyéb szótárak, gyűjtemények megismerése

ABC-dal gyakorlása, szógyűjtés, ABC-mondóka.
Dramatizálás, kifejezések gyakorlása, eljátszása

A betűk és a hangok gyakorlására készített összefoglaló oldalak (*s. Lehrbuch S. 5–20*)

Javaslat: Javasoljuk ezeket az oldalakat a csoport/osztály fejlődési üteméhez mérten, saját haladási ritmusban bevezetni.

A szókincsfejlesztés mellett az olvasási és helyesírási készségfejlesztést is szolgálják ezek az oldalak. Javasoljuk, hogy egy-egy témakört elválasztva, esetleg megszakítva helyezünk bele az éves tanmenetbe (a magyar betűtanítási módszereket és a haladási ütemet is figyelembe véve).

A grafomotoros készségek fejlesztésére (vonalvezetés, íráselemek gyakorlása) is fordítsunk gondot. Az auditív emlékezetet (mely az idegen nyelvoktatás alapja) fejlesztik a barátságos, gyermekközeli, tréfás rajzok és mondatok.

Fonémahallás, differenciálás

Értelmes, jelentéssel bíró szavak esetében eleinte ezt kérjük:
Fütlej! Egyforma vagy sem a két szó?

z.B. Haus – Maus, Baum – braun, weiß – heiß, Rose – Dose

A vizuális differenciálást segítő feladatok

Javaslat: Alkossatok mondatokat önállóan a képekről!
Rajzoljatok hasonló képeket a füzetbe!
(Apróbb különbségeket, esetleg irányokkal összefüggő eltéréseket is jelenítsetek meg!)

Javaslat: Készítsetek egy-egy betűcsoporthoz összefoglaló plakátot! (*csoportmunka*)
(*z.B.* csupán *ei* képek legyenek benne)

Az ismétléseknél később kiválóan lehet alkalmazni ezeket a projektmunkákat.

Feladat: A tanult szavak helyes kiejtésének és hangsúlyozásának gyakorlása.
Az új szavak és mondatok helyes intonációjának gyakorlása

A magyar betűtanítási módszer alkalmazása: Hol hallod az adott hangot?
a szó elején / a közepén / a végén?

Helyesírás, szótagolás

Stoffverteilungsplan

September

- Wiederholung (*Lieder, Reime, Spiele, Wortschatz*)
- Das lustige ABC
- Wortschatzerweiterung – Ausdrücke – Laute und Buchstaben
(*ei, ck, au, z, tz, Qu, ch*)

Oktober

- Wortschatzerweiterung – Ausdrücke – Laute und Buchstaben
(*ie, V, pf, ä, äu, eu, sp, st*)

1. Die Familie (S. 21–27)

- Meine Familie (Stammbaum, Verwandte)
- Er/sie/es
- Mein/meine, dein/deine (grammatische Übungen)
- Ausflug im Wald (Es ist Herbst – Rollenspiele)
- *Lied*: Spannenlanger Hansel

Zur Vorbereitung:

- Familienfotos sammeln
- Ich und meine Haustiere (Bilder malen, Fotos sammeln)

November

2. Die Schule (S. 28–33)

- Die Schule, das Klassenzimmer, neue Schüler
(Dialoge üben, Möbel und Schulsachen beschreiben, der Klassendienst)
- Verben (er malt, wir lernen, sie spielen)

Zur Vorbereitung:

- Meine Schule, unser Klassenzimmer (Plakate malen)
- Personenbeschreibung
- Wortschatzerweiterung – Ausdrücke – Laute und Buchstaben
(*ß, ss, ch, th, h*)

Dezember

3. Das Einkaufen (S. 34–40)

- Das Gemüse – das Obst – Wortschatzerweiterung
- Dialoge üben (Auf der Straße einkaufen)
- Hoppel kauft ein (Rollenspiele)
- Verben üben
- Ein/eine, kein/keine
- Adjektive (hart – weich, viel – wenig)

Januar

4. Das Jahr (S. 41–45)

- Feste – Bräuche – Sitten im Jahr
- Jahreszeiten – Monate – Wochen
- Mein Steckbrief – Über mich

- Dialoge üben (Meine Geburtstagsparty)
- Wintersport
- Die Natur im Winter
- Adjektive, Verben, Satzbau
- *Wer? Was? Was macht?*
- Wortschatzerweiterung – Ausdrücke – Laute und Buchstaben

Februar

5. Der Ausflug (S. 46–51)

- Das Wetter – die Natur
- Ausflug im Wald
- Bildbeschreibung (einfache Sätze bauen)
- Meine Lieblingstiere
- *Wo ist? Was macht?* – Dialoge üben
- *Wie ist?*
- *Welche?*
- *Was für ein? Was für eine?*
- Aufforderungssätze (Geh raus! Komm her!)

Zur Vorbereitung:

- Meine Haustiere (*Projektarbeit*)
- Ich bin tierlieb
- Die Natur und wir (*Gruppenarbeit*)
(Bilder sammeln, Zukunftspläne)

März

6. Stadt und Dorf (S. 52–58)

- Eine Stadt/ein Dorf
Piktogramme zur Orientierung
- Wir zählen
- Aus dem Heimatmuseum
- Wir üben die Rechtschreibung

April

7. Berufe (S. 59–62)

- Was machen die Leute? (einfache Sätze bauen)
- *Spiel*: Rate mal!
(Eine lustige Deutschstunde)
- Adjektive – Gegenteile
- Verben üben
- *Wo?*

- Wortschatzerweiterung – Ausdrücke – Laute und Buchstaben
(*x, x, chs*)

Lokalangaben üben

Zur Vorbereitung:

- Plakate über Berufe (alte/moderne Berufe)
- Bilder malen
- Fotos sammeln

Mai

8. Beim Arzt (S. 63–67)

- Jahreszeiten (Frühling – Wetter – Natur)
- Tagesablauf
- Körperteile – *Was tut weh?*
- *Wann?*
(Zeitangaben: im Januar, am Montag usw.)
- Verben üben
Sportdomino: *Was macht Spaß?*

Mai/Juni

9. Die Ferien sind da! (S. 68–72)

- Bald sind die Ferien da
- Kofferpacken (*Wiederholung*)
- *Wie ist?* Adjektive – Gegenteile
- Dialoge üben (*Was machst du im Sommer?*)
- *Zusammenfassung:* Das alles kann ich schon!

Lektion 1 – Die Familie

S. 21 Ismétlés az első évfolyamon tanultak alapján

Szógyűjtés – német keresztnévek

Rímpárok keresése (z.B. Laura – Paula, Renate – Beate)

Versike megtanulása

S. 22 A Müller család megismerése, családrajz készítése

Vizuális differenciálást elősegítő feladat:

Alkossatok mondatokat!

Használjatok különböző irányokkal összefüggő eltéréseket!

Feladat: Írjatok verset a saját családokról!

Egészítsék ki a mondókát!

(a vers vázát meghagyva, a saját családra jellemző adatokkal

z.B. keresztnévek, lakóhely, háziállat neve)

S. 23 Nyelvtani gyakorlás, személyes névmások gyakorlása (er/sie/es).

Főnevek helyettesítése az er/sie/es / sie (egyes és többes számú) névmásokkal

Feladat: Nevezzétek meg a kék keretben levő szavakat!
(der Tisch, der Stuhl, der Opa, der Vater, der Hund)

Nevezzétek meg a piros keretben levő szavakat!
(die Mutter, die Oma, die Schülerin, die Katze)

Nevezzétek meg a sárga keretben levő szavakat!
(das Lineal, das Buch, das Heft, das Haus)

Nevezzétek meg a zöld háromszögben levő szavakat!
(die Blumen, die Kinder, die Katzen, die Großeltern)

Gyűjtsetek névelős szavakat!

S. 23/3 *Merke dir.* Egyszerű mondatok alkotása képekről

Javaslat 1: Hívjuk fel a tanulók figyelmét a névmások használatának fontosságára!
(Az alany változatlan marad.)

A megértésben sokat segíthetnek a füzetben elkészített példamondatok.

Javaslat 2: Használjátok a példamondatoknál az első osztályban bevezetett névelőkhöz kapcsolódó színeket!
Elősegíti a főnév és a főnevet helyettesítő névmás kapcsolatának jobb megértését.

S. 24 Wer ist im Haus?

Was macht er? Was macht sie? Was machen sie?

Javaslat: Ismételjétek át az eddig tanult igéket!
(a család életét és munkáját bemutató egész oldalas rajz segítségével)
Ügyeljete a kérdések és a válaszok megfogalmazására!

– Was macht Opa?
– Er sitzt und liest ein Buch.

– Was machen die Kinder?
– Sie sitzen und spielen.

– Was macht Mutti?
– Sie macht Ordnung.

– Was macht die Tante?
– Sie steht vor der Tür. Sie klingelt.

S. 25 Ausflug im Wald

Az őszi szöveg olvasmányban egy család kirándulásáról olvashatnak a tanulók. A történet lehetőséget ad a beszélgetésre, valamint a szógyűjtésre (az őszi színek, az erdő, a természet változásai).

Feladat: Egészítsétek ki az őszi képet a megbeszéltek alapján!
(s. *Arbeitsheft* S. 24)

Az olvasmány lehetőséget nyújt a helyes kirándulási szokások kialakítására, a kiránduláshoz szükséges előkészületek megbeszélésére, eljátszására.

Javaslat: Készítsetek kellékeket a szerepjátékhoz!

(z.B. hátizsák, egyéb fontos és felesleges tárgyak, amelyek a történetben szerepelnek)

S. 26 A birtokos névmások használata

A képen összegyűjtött tárgyak az előző oldalon elmesélt kiránduláshoz kapcsolódnak.

Feladat: Csoportosítsátok a tárgyakat névelők szerint!

Nevezzétek meg a tárgyakat!

Rendeljétek a tárgyakat a megfelelő birtokos névmáshoz!

Alkossatok az új kifejezésekkel egyszerű mondatokat!

z.B. der Regenmantel – mein Regenmantel – dein Regenmantel

Der Regenmantel ist blau.

Mein Regenmantel ist blau.

Dein Regenmantel ist gelb.

Javaslat: Készítsetek rajzot a mondatokhoz a füzetbe!

z.B. die Decke – meine Decke – deine Decke

Die Decke ist weich.

Meine Decke ist weich und orange.

Deine Decke ist weich und grün.

z.B. der Apfel – mein Apfel – dein Apfel

Der Apfel ist schön.

Mein Apfel ist schön und rot.

Dein Apfel ist gelb.

z.B. das Heft – mein Heft – dein Heft

Das Heft ist klein.

Mein Heft ist klein und blau.

Dein Heft ist groß und bunt.

z.B. der Teddy – mein Teddy – dein Teddy

Der Teddy ist braun.

Mein Teddy ist braun und lieb.

Dein Teddy ist grau und lieb.

z.B. die Flasche – meine Flasche – deine Flasche

Die Flasche ist leer.

Meine Flasche ist groß und leer.

Deine Flasche ist klein und voll.

Javaslat: Fordítsatok kiemelt figyelmet a többes számú kifejezések gyakorlására!

z.B. die Socken – meine Socken – deine Socken

Die Socken sind bunt.
Meine Socken sind bunt.
Deine Socken sind rot.

z.B. die Bücher – meine Bücher – deine Bücher

Die Bücher sind gut.
Meine Bücher sind gut.
Deine Bücher sind dick und groß.

z.B. das Brötchen – mein Brötchen – dein Brötchen

Das Brötchen ist klein und frisch.
Mein Brötchen ist klein und frisch.
Dein Brötchen ist groß und alt.

z.B. die Brötchen – meine Brötchen – deine Brötchen

Die Brötchen sind frisch.
Meine Brötchen sind frisch.
Deine Brötchen sind alt.

Javaslat 1: A korábban használt névelőszínek itt is segítenek a könnyebb megértésben, a birtokos névmások helyes használatában.

Javaslat 2: A kifejezések jobban rögzülnek akkor, ha egyfajta játékos csoportosítás előzi meg a füzetben végzett munkát.

S. 27 Az ősz, a betakarítás, az őszi munkák, a természeti jelenségek megbeszélése.
Szókincsbővítés

Őszi dal: Spannenlanger Hansel

Az őszi gyümölcsök és a szüret a tanulók kedvelt témaköre. Sok ismerettel rendelkeznek ezekről és szívesen el is játsszák az őszi kerti munkákat.

Pantomimjáték: Játsszátok el a szüret, valamint a betakarítás mozzanait!

Javaslat 1: Az őszi téma előkészítése.
Alkossatok csoportokat!
z.B. Nuss / Birne / Traube / Mais *usw.*

Feladat: Húzzatok egyet a megadott kártyák közül!
Játsszátok el!

1. Wir sammeln Birnen und tragen die Körbe. Sie sind schwer.

2. Wir sind im Weingarten. Peter ist ein Puttenträger.
Wir sammeln Trauben. Wir schneiden sie mit der Traubenschere.
3. Der Nussbaum ist hoch. Wir schütteln den Baum.
Die Nüsse fallen herunter. Wir sammeln die Nüsse auf.
4. Wir sind auf dem Maisfeld. Wir sammeln Mais.

Projekt munka: Készítsetek őszi plakátot!
(képekkel, rajzokkal, mondókákkal)

Die Äpfel sind rund,
die Äpfel sind bunt,
ich trag' sie ins Haus,
und komm wieder raus!

Zipfel, Zapfel,
Birn' und Apfel,
Birn' und Nuss,
Birn' und Nuss
suchen muss!

Javaslat 2: *Meister Jakob sagt* c. játék
(az őszi kerti munkák tréfás gyakorlásához)

Egy kiválasztott tanuló – fején kalappal – játssza *Meister Jakob* szerepét.
Amit *Meister Jakob* mond, a többieknek végre kell hajtani.

Meister Jakob sagt:

Alle Kinder sammeln Äpfel.
Alle Kinder suchen Nüsse.
Alle Kinder ziehen Rüben heraus.
Alle Kinder tragen schwere Körbe mit Birnen *usw.*

Javaslat 3: Gyűjtsetek szavakat a *Herbst* szóhoz! Kapcsolódjanak az őszi témakörhöz!
Lehetőség szerint tartalmazzák a *Herbst* szó egyik betűjét!

R
E
G
E
N A
S P N
C F U
H E R B S T
I L E I S R
R G R A
M E N U
N E B
E
N

Javaslat 4: Készítsetek az összegyűjtött szavakhoz egyszerű jelentésrajzot!

A *Spannenlanger Hansel* című dal kiválóan alkalmas a dramatizálásra és a közös játékra. Jó alkalmat ad a helyes munkamegosztásról való beszélgetésre.

Lektion 2 – Die Schule

S. 28–29

A képen látható iskolában jó a hangulat. A tanulók jókedvűen beszélgetnek. A terem tágas és barátságos. Az osztályfőnök bemutatja egymásnak az új osztálytársakat. A tanulók a képekről szavakat gyűjthetnek, ill. egyszerű képleírást készíthetnek. (z.B. Mi van alul-felül, jobbra-balra? Ki mit mond?)

Javaslat 1: Játsszátok el az párbeszégeket az osztályban előforduló nevekkel!

Javaslat 2: Készítsetek olyan párbeszégeket, amelyekben más-más nemzetiségű új tanuló érkezik az osztályba!

Javaslat 3: *Hatschi-Putschi* c. játék (a nevek és a bemutatkozás gyakorlására)

A tanulók körben ülnek, egyik társuk kimegy a teremből. Kiválasztunk egy tanulót, ő lesz *Hatschi-Putschi*. A kint lévő tanuló hívásra bejön és megkérdezi a többiektől: *Wie heißt du?*
A megkérdezettek bemutatkoznak: *Ich heiße...*
Az a tanuló, akit *Hatschi-Putschi*-nak választottunk, a neve helyett a következőt mondja: *Ich heiße Hatschi-Putschi*.
Ekkor mindenkinek egy másik székre kell ülni.
Az, akinek most nem jutott hely, az megy ki következőnek a teremből.

S. 30 Mondatalkotás gyakorlása

Feladat: Alkossatok egyszerű mondatokat iskolai dolgokról!
Gyakoroljátok a kérdéseket!

– Wie ist die Landkarte?
– Die Landkarte ist groß.
– Sie ist groß.

– Wie ist der Tisch?
– Der Tisch ist braun.
– Er ist braun.

Javaslat: Gyakoroljátok is a korábban tanult névmásokat!

S. 31 Az iskolai élet bemutatása. A hetesek munkájának a bemutatása.
Előkészítő oldal az igeragozás gyakorlásához

S. 32–33 In der Pause

Feladat: Játsszátok el a szünetben folytatott játékokat és beszélgetéseket!
(kisebbfajta átalakítás, névcsere)

Gyűjtsétek össze az előforduló cselekvéseket!
Vizsgáljátok meg az összegyűjtött igéket!
Készítsetek hasonló párbeszédeket!

Lektion 3 – Das Einkaufen

S. 34–35 Zöldségek és gyümölcsök.
Szókincsfejlesztés

A szókincs alaposabb elsajátítását segíti elő az érzékszervekkel történő észlelés.

Javaslat 1: Szagoljátok meg az illatos szőlőt!
Kóstoljátok meg a különböző zöldségeket!
Csoportosítsátok a megadott növényeket színük, alakjuk és ízük szerint!
Játsszátok szembekötősdit! (*Blinde Kuh*)
Ismerjétek fel tapintás alapján a zöldségeket és gyümölcsöket!

Javaslat 2: Érdekes játék a piacon szereplő zöldségek és gyümölcsök osztrák nevének a kitalálása.

der Erdapfel → die Kartoffel
die Rübe → die Karotte
die Karotte → die Möhre
die grüne Bohne → die Fiole
die Weinbeeren → die Trauben
die Orange → die Apfelsine

Javaslat 3: Gyakoroljátok az egyes és a többes számot!
(s. *Lehrbuch* S. 40)

S. 36 Párbeszédgyakorlása, az igeragozás elmélyítése

Javaslat: Figyeljétek meg a szabályt! (*falevélen*)
Az lenne a legjobb, ha a tanulók a sok-sok példa alapján saját maguk fogalmaznák meg a szabályt.

S. 37/4 Képregény – dramatizáláshoz

Projektmunka: Készítsetek képeskönyvet!

Hoppel, a nyúl, vásárolni szeretne, ám nincs pénze.

Javaslat: Jó lehetőség nyílik a különböző karakterek megformálására.
(türelmes eladó, vágyakozó nyuszi, haragos eladó, mesélő *usw.*)
A párbeszéd mondatai alkalmasak másik üzletben való vásárlás eljátszására.

S. 38 Nyelvtani gyakorlás – ein/kein, eine/keine

A *Rate mal* kezdetű játék kiváló alkalmat ad az adott nyelvtani probléma megfigyelésére és a helyes használat gyakorlására.

Javaslat: Ne felejtsük el tudatosítani az adott szó névelőjét!
(az első osztályban használt névelőszínek segítenek)

S. 39 Melléknevek – ellentétpárok gyakorlása

Az ismert melléknév-ellentétpárok ismétlésére jó alkalmat adnak az őszi gyümölcsök, az időjárás megfigyelések, az őszi ünnepek.

klein ↔ groß
dick ↔ dünn
sauer / süß / salzig / bitter / scharf

(Grafika: Bódi Kati)

Er hat rote Backen,
ist saftig und fein,
und wenn ich ihn habe,
dann beiß' ich hinein.
Was ist das? Rate mal!

(der Apfel)

A 40. oldalon található rejtvény helyes megoldása: *die Kirsche*

(Grafika: Bódi Kati)

Lektion 4 – Das Jahr

S. 41–45

Ebben a témakörben lehetőség nyílik az évszakokról, az idő múlásáról, a természeti változásokról tanulni ismétlésére és összefoglalására.

Csoportmunka: Készítsetek plakátot az évszakokról!
Készítsetek plakátot az ünnepekről!
Készítsetek plakátot a számotokra fontos eseményekről!

Reméljük, hogy a téli történetben olyan ötletekre is letek, amelyek kedvet adnak a téli sportok kipróbálására.

Szeretnénk felhívni a figyelmet a madarak rendszeres etetésének a fontosságára.

Az első osztályban megismert szókinccs segít az ismétlésben.

(s. *Mein erstes Deutschbuch: Der Kalender, Die Zeit* S. 61–77)

S. 43–44 Bemutakozás. A születésnap megünneplése

Feladat: Készítsétek el a bemutatkozások alapján a saját rajzos / képes / esetleg ujjlenyomattal készült / levágott hajtinccsel kiegészített – Steckbrief-projektlapokat! Fontos szerep jut a születésnapi meghívók megtervezésének és gondos kivitelezésének.

Beszélgétek meg elkészítés előtt, mi szerepeljen a meghívóban!

- Mikor lesz a szülinapi parti?
- Hol kerül rá sor? (*cím + telefonszám*)
- Hány órakor kezdődik?
- Mikor ér véget?
- Mit hozzanak magukkal a vendégek? (z.B. pizsamaparti)
- Aláírás, dátum

S. 44 Kurzdialoge

Ezek a rövid párbeszédék jó alkalmat adnak a téli sportokról való beszélgetéshez, ill. újabb párbeszédék kitalálásához a hóemberépítés/síelés/túrás témakörben.

Lektion 5 – Der Ausflug

S. 46–51 A természet szeretete, a mozgás, a bennünket körülvevő környezet, a háziállatok szeretete, azok gondozása a témakör legfőbb feladatai közé tartozik

Lehetőség nyílik az alábbi kifejezések megtanulására.

Giftige Pilze sind gefährlich.
Das Wetter ist kühl.
Füchse sind sehr schlau. *Usw.*

Javaslat: Játsszatok el egy-egy osztálykiránduláson megtörtént emlékezetes eseményt!

Feladat: Folytassátok a rövid történeteket és képleírásokat!
(s. *Lehrbuch S. 47*)

Vajon ki segít majd az idős néninek a nehéz kosár cipelésében?

S. 48 Nyelvtani anyag a különböző kérdések felismeréséhez

Figyelem! Az egyszerű példamondatokkal bevezetett témakör nehéz, csak a felismerés szintjéig jussunk el a tanulókkal.

S. 49 *Ich bin tierlieb*

Háziállatok bemutatása fotók és rajzok segítségével

Feladat: Készítsetek plakátot a kedvenc időtöltésekről!

Javaslat: Hívjuk fel a tanulók figyelmét, hogy a háziállatok gondozása időt, türelmet és rendszerességet igényel!

S. 49–50 Az állatokkal kapcsolatos kifejezések *Wo ist?* kérdések gyakorlására.
A cselekvések és felszólítások ismétlése, gyakorlása

Javaslat: Készítsetek játékdobozt!
Legyenek benne olyan kártyák, amelyekkel a felszólítást gyakorolhatjátok!
Szerepeljenek tréfás felszólítások is!

Lektion 6 – Stadt und Dorf

S. 52–58 Utazás. Számok, irányok.

Utazás közben előforduló tájékozódást elősegítő piktogramok

Javaslat: Gyűjtsétek és őrizzétek meg a múlt emlékeit!

S. 52 *Ein Stadtausflug* – Utazás a városba

Lakóhelyünk nevezetességei

Javaslat: Hová vinnétek el a látogatókat?
Mit mutatnátok meg nekik a lakóhelyeteken?

Csoportmunka: Tervezzetek lakóhelyi sétát!
Készítsetek prospektust egy tervezett lakóhelyi sétáról!

Feladat: Gyűjtsetek fotókat a lakóhelyetekről!
Rajzoljátok le a lakóhelyeteket!
Szerepeljen benne térkép! Szerepeljen a város/falu címere!
Soroljátok fel a főbb munkahelyeket!

S. 53 *Aus dem Heimatmuseum*

A család régi tárgyainak szerepe a múlt megismerésében

Feladat: Készítsetek plakátot az elkészített rajzok és a fotók felhasználásával!

Találjatok ki fejtörőket a fotókhoz!
Legyetek büszkék elődeitekre!

A ma már ritkán használt tárgyak külön érdekesek lehetnek számotokra.

Ma már valódi fejtörést okozhat, hogyan is működhetett a lenti képen látható kék színű üvegből készült légyfogó.

(a belsejében ecet volt, a belső felső széle cukorral volt bekenve)

Javaslat: Végezzetek gyűjtőmunkát!
Gyűjtsetek régi tárgyakat a különböző szakmákról és ünnepekről!
(Jó alkalom lehet erre a német nemzetiségi hagyományőrző nap.)
Készítsetek régi német nemzetiségi receptek alapján ünnepi süteményt!
Kérjétek nagyszüleitek segítségét!

S. 54–55 Számok gyakorlása.

Az első osztályban tanult számok helyesírása, csoportosítása

Feladat: Gyakoroljátok a kerek tízes számjegyek helyesírását!
(A mondókákban szereplő számsorok jó alkalmat adnak a gyakorlásra.)

S. 56 Olvasás- és helyesírás készségfejlesztés.

A hangsúlyos és kifejező olvasás gyakorlása

A szótagolás elősegíti a helyesírás fejlesztését.

A képek az előkészítő szótanulási fázis visszatérő elemei.
(s. Mein zweites Deutschbuch S. 5–20)

S. 57 Piktogramok.

A piktogramok szerepe a tájékozódásban

A mindennapokban gyakran találkozunk képírással, piktogramokkal.

Feladat: Ismerjétek meg a legfontosabb piktogramokat!

Javaslat: – *Wo bin ich?*
– Im Krankenhaus.
– Im Hotel.
– Im Wald.
– Im Kino.
– Im Dorf.
– In der Stadt.

Hol találhatók a piktogramok?

Feladat: Tervezzetek olyan piktogramokat, amelyek elősegítik az iskolában való könnyebb tájékozódást!

S. 58 *Hänschen klein* – Vidám dal egy kisfiúról, aki világgá ment

Dramatizálásra alkalmas dalocská

Feladat: Beszélgetsetek arról, mikor éreztétek úgy, hogy ti is legszívesebben világgá mentetek volna!

Lektion 7 – Berufe

S. 59–62 Foglalkozások, szakmák megismerése

Az egyes foglalkozások, szakmák megismerése elősegíti a pályaválasztást. Jóllehet a másodikos tanulóktól távol áll a pályaválasztás, azonban hobbijuk, érdeklődési körük már ebben az életkorban előrevetíti a későbbi pályaválasztásukat.

Javaslat: Gyűjtsétek össze, mivel foglalkoznak a szüleitek!
(*képek/hangok pantomimjátékkal*)

Csoportosítsátok a különböző foglalkozásokat/szakmákat!

- női-férfi foglalkozások/szakmák
- fizikai-szellemi foglalkozások/szakmák
- szabadban-épületen belül végezhető foglalkozások/szakmák
- régi, elfeledett/mai foglalkozások/szakmák

Javaslat: Az összegyűjtött tárgyak segítenek egy-egy foglalkozás/szakma jellemzőinek a kitalálásában.

z.B. – Ich habe einen Pinsel und viele Farben.
Wer bin ich?

- Du bist Maler.
- Du bist Kunstmaler.

S. 62 *Grün, ja grün...*

Feladat: Egészítsétek ki a dalt kitalált strófákkal!
A versszakokban csak a színt és a színhez illő szakmát kell kicserélni.

z.B. silber – Astronaut
braun – Pferdehändler

Lektion 8 – Beim Arzt

S. 63–67 Egészség-betegség.

A napirend. A helyes napirend kialakítása

Javaslat: Ismételjétek át az évszakokra jellemző időjárási jelenségeket!
Ügyeljetek a helyes napirend kialakítására!

Jól alkalmazhatók a környezetismeret órán elsajátított ismeretek.
(*tantárgyi koncentráció*)

S. 64 A tavaszi hónapok, a tavaszi virágnevek és a tavaszi ünnepek.
Szókincsfejlesztés

Javaslat: Milyen szabadban játszható játékokat ismertek?
Játsszátok el!

A helyes napirend kialakítása.
Fontos szerep jut a szabadban játszható játékoknak

S. 66–67 *Wann?* Az időhatározós kifejezések gyakorlása

Feladat: Mikor születettél?
Készítsetek közös naptárat a születési dátumok felhasználásával!
(*A feladat elvégzése jó hangulatot teremt, az összetartozás élményét erősíti.*)
Ismételjétek át a hónapokat, a napokat és a napszakokat!

Az órarendben lévő tantárgyak segítik a hónapok, a napok és a napszakok gyakorlását.

z.B. Am Montag haben wir Mathe, Deutsch, Lesen und Sport.
Am Dienstag haben wir...

A sportágak megismerését segítik a munkafüzetben található sport piktogramok.
Az igeragozás ebben a témakörben válik teljessé.

Schnucki, a csiga kísérőfigura játékosan segít az igeragozás gyakorlásában.

Javaslat: Használjatok labdát az igeragozás gyakorlásához!
(*a láncszámoláshoz hasonlóan*)

Lektion 9 – Die Ferien sind da!

S. 68–72 Nyári terveim.
Hasznos ötletek a szabadidő eltöltésére.
(s. *Lehrbuch* S. 69)
Összefoglalás

Projekt munka: Készítsetek képeskönyvet a nyári terveitekről!
A következő tanévkezdéskor bizonyára sok megvalósult élményről számolhattok majd be!

S. 70–71 Melléknév-ellentétpárok

Feladat: Keressétek meg a kakukktojást!
Alkossatok mondatokat a képről!
Keressétek újabb ellentétpárokat!

S. 72 Kofferpacken (*Játék*)

z.B. Ich nehme einen Rucksack und einen Regenmantel *usw.* mit.
Ich nehme keine Wintermütze und keinen Computer *usw.* mit.

S. 72 Beszélgetések a nyári tervekről.
Párbeszéd

Feladat: Játsszátok el a párbeszédet!
Találjatok ki hasonló párbeszédet!
(s. *Lehrbuch* S. 69)

S. 73–76 Függlék

Javaslat: Fontos szempont a régi ünnepekhez kapcsolódó mondókák, versikék és köszöntők megőrzése, ápolása és továbbadása

Feladat: Gyűjtsétek össze a környezetetekben meglévő kulturális kincset!
Ápoljátok a hagyományokat!

Jó munkát kívánunk!

a Szerzők